

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027

Nacionālais
attīstības plāns

Durbes muižas kalpu mājas atjaunošana

Tukuma novada pašvaldības projekts kultūras mantojuma saglabāšanai un jaunu pakalpojumu attīstībai · M. Parka iela 7, Tukums

PASĀKUMS 5.1.1.6

ERAF LĪDZFINANSĒJUMS

Par projektu

Valsts nozīmes kultūras piemineklis

Durbes muižas kalpu māja (valsts nozīmes kultūras piemineklis Nr. 6847) ir viens no klasicisma arhitektūras saimniecības ēku paraugiem Kurzemē. Ēkas vecākais korpuss būvēts vismaz 18. gs., jaunākais – 1823. gadā.

Ēkas ārējie apjomi saglabājušies nemainīti, cokolstāvā – vēsturiskā substance.

Kopš 1991. gada kompleksu izmanto **Tukuma muzejs** — akreditēts reģionālas nozīmes muzejs.

Tukums ir iekļauts **UNESCO Radošo pilsētu tīklā** kā Literatūras pilsēta un Durbes pils vēsture ir saistīta ar dzejnieku Raini.

 Durbes pils apbūve – pils, kalpu māja, klēts, saimniecības ēka un apkārtmūris — ir valsts nozīmes kultūras piemineklis.

Kompleksa vēsture

01

1564. gads

Pirmās rakstiskās ziņas par Durbi

03

1820.–1821. gads

Muižas centra ēku pārbūve pēc grāfa fon Mēdema pasūtījuma

02

1671. gads

Erberģa celtniecība

04

1991. gads

Durbes pils komplekss nodots Tukuma muzeja apsaimniekošanā

Problēma un risinājums

Pašreizējā situācija

Kalpu māja ir **sliktā tehniskā stāvoklī**. Ēka nav pilnvērtīgi pieejama sabiedrībai, muzeja krājuma glabāšanas apstākļi neatbilst normatīviem, nav piemērotas telpas pētnieka un kopienas aktivitātēm.

Projekta risinājums

Pabeigt ēkas restaurāciju, izveidot atvērtā krājuma ekspozīciju, Pētnieka telpu (lasītavu) un Saimes telpu (kopienai, izglītojošām aktivitātēm), nodrošināt piekļūstamību visām iedzīvotāju grupām.

Sagaidāmais rezultāts

Kultūras mantojuma saglabāšana un pieejamība, uzlabota pilsētvide, stiprināta vietējā kopiena, priekšnosacījumi tūrisma un kultūras nozares attīstībai.

Durbes muižas kalpu mājas fasādes vizualizācija

Durbes muižas kalpu māja pirms restaurācijas

Finansējums un īstenošanas grafiks

2 169 000

Kopējās izmaksas

EUR attiecināmās izmaksas

85%

ERAF finansējums

1 843 650 EUR

15%

Pašvaldības līdzfinansējums

325 350 EUR

Īstenošanas posmi

2025. g. IV cet.

Projekta uzsākšana

1

2

Pašlaik, 2026. g. maijs

Būvdarbu iepirkums

2026-2027

Galvenie restaurācijas
un piekļūstamības
būvdarbi

3

4

2028. g. IV cet.

Projekta noslēgums,
pakalpojumu ieviešana

Trīs jauni kultūras pakalpojumi

Projekta ietvaros tiks attīstīts viens esošais un radīti divi jauni pakalpojumi, paplašinot Durbes muižas kalpu mājas lomu no pasīva mantojuma objekta uz aktīvu kultūrvēsturiskās izglītības vietu.

Pētnieka telpa jeb Lasītava (uzlabots pakalpojums)

Modernizēta lasītava muzeja krājuma pētniekiem un interesentiem; ar pieeju muzeja krājumam un digitāliem resursiem.

Ekspozīcija "Pie muižas vešerienes"

Atvērtā krājuma ekspozīcija – muižas saimniecības telpu rekonstrukcija (veļas mazgātava, vešerienes dzīvoklis, muižas kalpotāju virtuve).

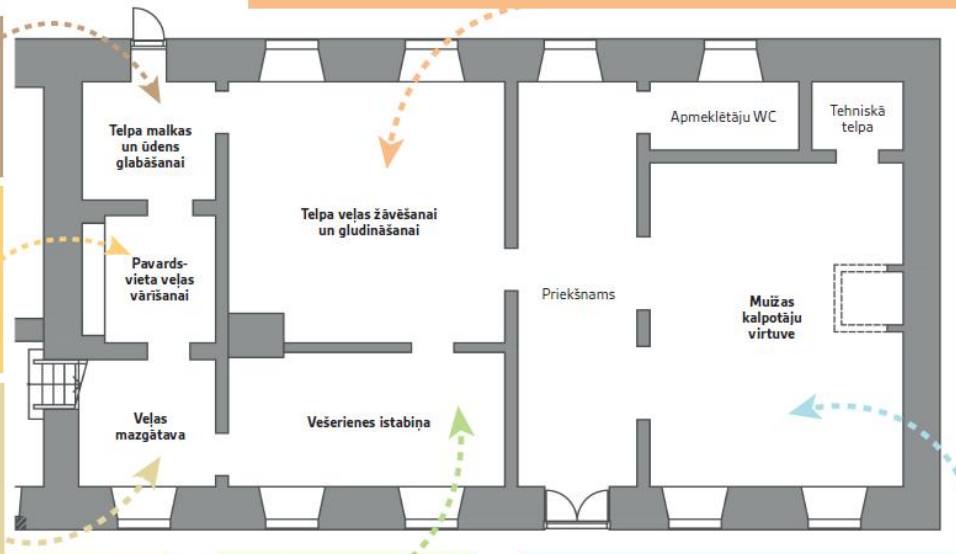

Saimes telpa

Multifunkcionāla telpa lekcijām, nodarbībām un kopienas iniciatīvām, pieejama arī personām ar funkcionāliem traucējumiem.

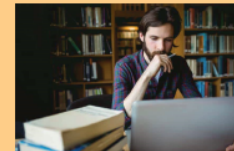
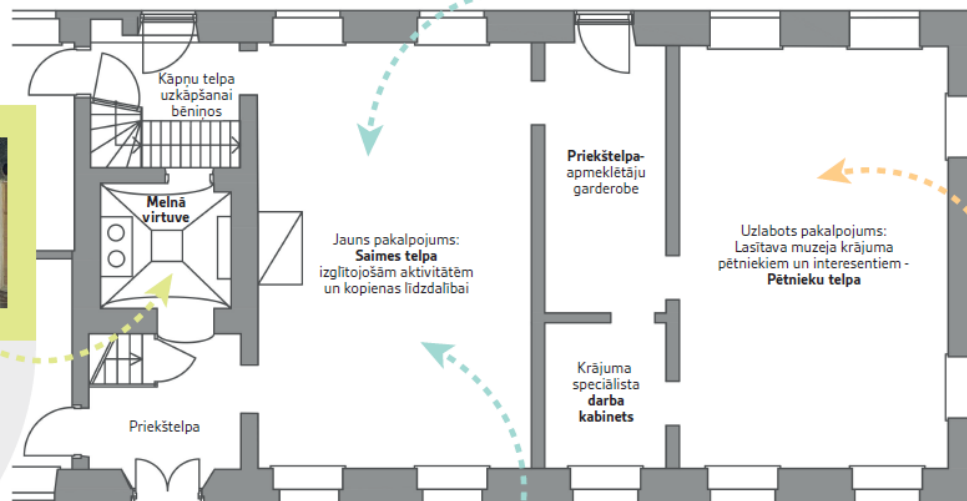
Durbes muižas kalpu mājas A-R korpusa cokolstāva A daļas plāns

ar renovētājās telpās paredzētās
jaunās ekspozīcijas
"Pie muižas vešerienes"
skaidrojumu

Durbes muižas kalpu mājas A-R korpusa 1. stāva A daļas plāns

ar renovētajās telpās paredzēto
jauno un uzlaboto muzeja
pakalpojumu izvietojuma
skaidrojumu

Mērķa grupas un sabiedriskā ietekme

Vietējie iedzīvotāji

27 000 Tukuma novada un 246 000 Kurzemes reģiona iedzīvotāji — bērni, jaunieši, seniori, ģimenes, cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem.

Tūristi

Vidēji 13 500 apmeklētāji gadā.

Pēc projekta — **15 200 apmeklētāji** 2029. gadā (+12%).

Pētnieki un izglītojamie

50 interesenti un pētnieki/gadā, 1000–1500 skolēni/gadā.

Muzejpedagoģisko programmu piedāvājums skolām — galvenokārt 8.–9. klašu skolēni.

Uzņēmēji

Vismaz 50 vietējie uzņēmēji tūrisma, ēdināšanas, izmitināšanas un kultūras jomās. Kopējā ietekme — **300 000+ cilvēku** gadā.

Jaunā Eiropas Bauhaus un Projekta Vadība

Estētika

Klasicisma arhitektūras vērtību saglabāšana — autentiskums, vēsturiskie materiāli, unikālas detaļas. Novērsti mazvērtīgie uzslāņojumi.

Ilgtspēja

Vēsturiskās ēkas atjaunošana, nevis nojaukšana. LED apgaismojums, energoefektīvi risinājumi, vietējie materiāli (laukakmens, koks), atkritumu šķirošana un pārstrāde.

Iekļautība

Kopienai atvērta telpa, aktivitātes bērniem, jauniešiem, senioriem, pētniekiem, kultūrvēstures interesentiem; sadarbība ar NVO.

Projekts tiek īstenots saskaņā ar **ICOMOS vadlīnijām** — autentiskuma saglabāšana, mūsdienu iejaukšanās minimizēšana, profesionālu restauratoru un ekspertu iesaiste.

Īstenošanas komanda

Projektu īsteno Tukuma novada pašvaldība sadarbībā ar Tukuma muzeju. Komandā: projekta vadītājs, grāmatvedis, muzeja speciālists, juristi, iepirkumu speciālists, būvniecības speciālists.

Ilgtspēja pēc projekta

Ēka izmantojama sabiedrības vajadzībām vismaz 9 mēnešus gadā. Pašvaldības finansējuma nodrošinājums vismaz 5 gadus pēc projekta noslēguma.

 24 darba vietas saglabātas Durbes pils kompleksā, no tām 6 tieši saistītas ar kalpu māju.

Paldies par uzmanību!

Durbes muižas kalpu māja — no pagātnes mantojuma uz nākotnes kultūras centru

Tukuma muzejs un Durbes pils komplekss iesaista savās aktivitātēs visus novada uzņēmumus, organizācijas un iedzīvotājus.
Projekts īstenojams no 2025. gada IV ceturkšņa līdz 2028. gada IV ceturksnim · Pasākums 5.1.1.6 · Tukuma novada pašvaldība

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

TUKUMA NOVADA PAŠVALDĪBA

ERAF LĪDZFINANSĒJUMS